

Rödjanin ja Korsnäsinpuron laakson arvokkaat metsäelinympäristöt: METSO-selvitys 2026

Kansikuva. Korsnäsinpuron kosteaa runsasravinteista purovarsilehtoa, joka on osa Rödjanin arvokasta lehtokokonaisuutta. Kuvan keskellä näkyy vaateliaskosteiden lehtojen laji kotkansiipi. Luontokartoittaja Ida Korhonen ottaa kuvaa kukkivasta kevätlinnunsilmästä, niin ikään vaateliaskosteiden lehtojen laji. Östersundomin osayleiskaavassa on osoitettu rakennuspikseli osittain Rödjanin arvolehdon päälle.

0. Taustaa

Luontoliiton metsäryhmän vapaaehtoiset metsäkartoittajat Ida Korhonen ja Otto Snellman (19. & 23.5.) sekä Aino Juvonen ja Alisa Holi (23.5.) selvittivät Helsingin Östersundomin Korsnäsinpuron laakson ja Rödjanin kallioalueen metsien METSO-elinympäristöjä toukokuussa 2026. Selvitys tehtiin Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n (Helsy) toimeksiannosta ja siihen sisältyi kaksi noin kahdeksan tunnin maastopäivää. Tarkoituksena oli tuottaa taustatietoa Helsyn vaihtoehtoesitykseen Östersundomin osayleiskaavaksi. Helsyn rajaama selvitysalue on esitetty Kuvassa 1.

Selvityksessä keskityttiin tunnistamaan METSO-kriteerien mukaiset metsäelinympäristöt: luonnon monimuotoisuudelle arvokkaat kangasmetsät, kalliometsät ja lehdot. Lisäksi paikannettiin vesilain suojaamia noroja ja luonnonsuojelulain (LSL) turvaamia metsäluontotyyppisiä. Luontoarvoja ilmentävää sammal-, jäkälä- ja kääväkaslajistoa etsittiin sopivimmista kohdista, mutta kattavaa lajistonselvitystä ei tehty. Selvityksen merkittävin uusi lajilöydös on äärimmäisen uhanalainen ja erityisesti suojeltu [kantokinnassammal](#) (*Scapania apiculata*; ks. Rajaus 16). Lajihavaintojen koordinaatit ovat saatavilla [laji.fi-sivustolla](#). Lahopuun määrää ja puuston ikää arvioitiin silmämääräisesti, joten niiden suhteen tulokset ovat suuntaa antavia.

METSO-elinympäristöjä arvioitiin vuosien 2016–2025 valintaperusteilla (Syrjänen ym. 2016), joiden käyttö jatkuu vuonna 2026 alkaneella uudella METSO-kaudella. LSL:n luontotyyppien tunnistamiseen käytettiin päivitettyä inventointiohjetta (Keskinen ym. 2024), norojen tunnistamiseen Syken *Pienvesiopasta* (Tolonen ym. 2019) ja uhanalaisten luontotyyppien tunnistamiseen [Luontotyyppien punaisen kirjan verkkopalvelua](#). Lisäksi raportissa hyödynnettiin Helsingin kaupungin luontotietoa sekä laji.fi-sivuston dataa uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien havainnoista (sammalet, sienet ja jäkälät sekä putkilokasvit). Lukuisia havaintoja lahokaviosammalesta (EN) kohteelta ei ole raportoitu alla erikseen.

Maastokäyntien ja aikaisemman luontotiedon perustella valtaosa selvitysalueesta on METSO I- tai II-luokan arvokasta metsäelinympäristöä. Pieni osa alueesta on METSO III-luokan ennallistamis- ja kehityskelpoisia kohteita. **Lisäksi maastokäynneillä paikannettiin kaksi vesilain suojaamaa noroa sekä LSL:n turvaama jalopuumetsikkö.** Rajaukset ovat saatavilla selvityksen kirjoittajilta gpkg-tiedostona.

Esitämme seuraavassa selvitysalueen METSO-elinympäristöt, lakikohteet ja muut luontoarvot Kuvan 2 mukaisessa järjestyksessä.

1. METSO II-luokan tuore keskiravinteinen lehto

Sijainti: Korsnäsinpuron laakson länsirinne. Rajautuu Korsnäsinpuron laakson niittyyn ja vaihettuu pohjoisessa METSO-II tuoreeseen kankaaseen.

Huomionarvoinen lajisto: valkorihmakääpä (NT, 2023); haavanarinakääpä (luontoarvolaji, 2026); lehtonokkasammal (luontoarvolaji, 2026).

METSO II-luokan tuore keskiravinteinen lehto, jossa kasvaa jaloja lehtipuita (vaahteraa) ja joka on eteläpäädyssä lehtipuuvaltainen. Rinnankorkeusläpimitaltaan yli 7 cm vaahteroita on ainakin 10. Yksi vaahteroista on varttunut ja lahovikainen (Kuva 3). Monilajiseen ja pääosin nuorehkoon puustoon kuuluvat myös koivu, raita, pihlaja, haapa ja kuusi. Pensaskerroksessa kasvaa lehtotuomi painottuen niityn reunaan sekä niukkana taikinamarja ja lehtokuusama. Kenttäkerrosta vallitsevat reheväkasvuinen kielo ja valkovuokko. Aukkoisessa pohjakerroksessa kasvaa mm. lehtolehväsammas, metsälehteväsammas, metsäliekosammas ja suikerosammalia. Lehdon pohjoisosassa on kuusettuneempi ja siellä kenttäkerros on niukempi. Pohjoisosassa on muutamia varttuneita haapoja sekä pysty- ja maalahopuita, eteläosassa on niukasti lahopuuta. Eteläosassa havaittiin vuonna 2023 silmälläpidettävä valkorihmakääpä ensi kertaa Helsingissä.

Kuva 3. Varttunut lahovikainen vaahtera METSO II-luokan lehdossa.

2. METSO I- ja II-luokan lehtomainen ja tuore kangas

Sijainti: Korsnäsinpuron laakson länsirinne. Rajautuu Korsnäsinpuron laakson niittyyn. Vaihettuu etelässä METSO-II lehtoon ja pohjoisessa METSO-kalliometsään sekä tuoreeseen runsasravinteiseen lehtoon (METSO-I, EN).

Huomionarvoinen lajisto: rakkosammal (RT, NT, 2023).

Metsikkö on eteläpäästä METSO II-luokan tuoretta, laikuittain lehtomaista kangasta, jossa eri laholuokkiin kuuluvaa lahoppua arviolta 5–10 kuutiota hehtaarilla. Puusto monilajista, vallitsevana kuusi, seassa koivua ja mäntyä. Lehtomaisessa niityn reunassa vanha raita ja runsaasti raidan lahoppua. Rinteen laella, kalliometsän eteläpuolella on tuoretta kangasta, jonka puusto on mäntyvaltaista ja hyvin eri-ikäistä. Männyistä suuri osa huomattavan vanhoja ja kilpikaarnaisia, jopa 200–300-vuotiaita. Lahoppua on niukalti. Niityn reunassa kalliometsän itäpuolella on METSO I-luokan lehtomaista kangasta, jossa on lahoppua arviolta yli 10 kuutiota hehtaarilla. Kallion pohjois- ja koillisrinne on METSO I-luokan jyrkkä rinnemetsä (tuore kangas), jonka luonnontilaisen kaltainen puusto on yli 100-vuotiaista (Kuva 4). Valtapuustona ovat vanhat, kilpikaarnaiset männyt, seassa koivua ja kuusta. Rinteen alaosassa on useita haapoja ja vanha raita. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa. Lahoppua kohtalaisesti: useita keloja, haavan pystylahoa ja eri-ikäisiä maapuita. Rinnemetsä vaihettuu METSO I-luokan lehtoon.

Kuva 4. METSO I-luokan jyrkän rinteen luonnontilaisen kaltainen metsä.

3. METSO I/II-luokan kalliometsä

Sijainti: Korsnäsinpuron laakson länsirinne. Rajautuu METSO-I jyrkkään rinnetalteen ja METSO-I-II tuoreeseen kankaaseen.

Kallioinen mäenlaji, jonka korkeimmat kohdat ovat jäkäläistä avokalliota. Avokalliota reunustaa parinkymmenen metrin vyöhykkeenä mäntyvaltainen METSO I- tai II-luokan kalliometsä, jossa kasvaa myös koivua ja kookasta katajaa. Puusto on eri-ikäistä ja erirakenteista: iso osa männyistä vanhoja, kilpikaarnaisia, arviolta yli 120 tai jopa yli 140-vuotiata, osa puustosta nuorempaa. Kookkaita keloja on useita, maapuuta niukemmin (Kuva 5).

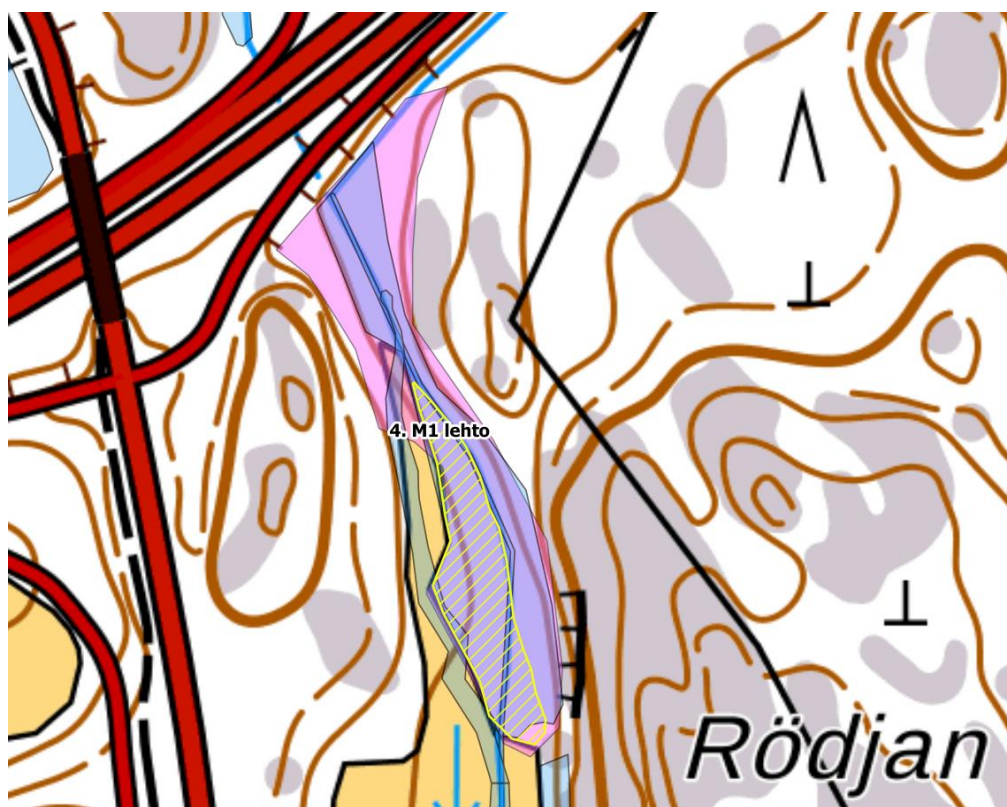
Kuva 5. Useita keloja METSO I- tai II-luokan kalliometsässä.

4. METSO I-luokan tuore runsasravinteinen lehto (EN)

Sijainti: Rödjanin lehtojen pohjoisosat eli luonnontilaisen Korsnäsinpuron (CR) puronvarsilehdot. Rajautuu lännessä METSO-I jyrkkään rinnemetsään sekä idässä METSO-I kalliometsiin ja METSO-II lehtomaiseen kankaaseen.

Huomionarvoinen lajisto: peikonnahka (RT, NT, 2023); vuotikankääpä (NT, 2023); lehtosinijuuri (2026) sekä lukuisat muut vaateliaat lehtojen putkilokasvilajit.

Metsikkö on kaupungin luontoselvityksessä suurilta osin luokiteltu uhanalaiseksi luontotyyppiä tuore runsasravinteinen lehto (EN; Kuva 6), mutta kyseessä on erilaisten lehtotyyppien (kostea, tuore ja kuivahko / runsas- ja keskirasvateinen) monimuotoinen mosaiikki luonnontilaisen puron varressa ja jyrkkien rinteiden alla. Kaupungin luontotyyppirajaus on lehdon pohjoispäästä liian kapea (Kuva 6). Metsikkö kuuluu [Rödjanin lehtojen huomattavan arvokkaaseen kasvillisuusalueeseen](#).

Kuva 6. Vaaleanpunaisella on rajattu METSO I-luokan lehto. Taustalla sinisellä kaupungin uhanalaisten luontotyyppien rajaukset: tuore runsasravinteinen lehto (EN) sekä savimaiden purot ja pikkujoet (CR). Keltainen poikkijuova osoittaa lehdon runsasravinteisimman ja vanhapuustoisimman osan. Huom. Korsnäsinpuron LUTU-rajaus vuodelta 2022 poikkeaa todellisesta puronuomasta, joka näkyy maastokartassa lehdon keskellä.

Östersundomin osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu rakennuspikseli osin lehdon runsasravinteisimman ja vanhapuustoisimman osan päälle (Kansikuva; Kuva 6; Kuva 7). Tässä osassa havaittiin vuoden 2026 kartoituksessa lehtojen vaateliasta putkilokasveista muun muassa lehtosinijuuri, lehtotähtimö, lehtopähkämö, mustakonnanmarja, kotkansiipi ja kevätlinnunsilmä. Rehevässä pensaskerroksessa kasvaa ainakin lehtotuomi, lehtokuusama, taikinamarja ja näsiä. Runsasravinteisimman osan puustoon kuuluvat mm. järeät kuuset, kookkaat lehmukset ja vaahterat sekä vanha raita.

Metsikkö on kokonaisuudessaan kirkkaasti METSO I-luokan lehto: siinä kasvaa kookkaita jaloja lehtipuita (vaahteraa ja lehmuksia), lahoppuuta on yli 10 kuutiota hehtaarilla ja kosteiden osien vesitalous on luonnontilainen. Pieni osa lehdosta on metsittynyttä niittyä, johon on kuitenkin kehittynyt hyvin rehevä tuomipensaikko sekä edustava runsasravinteisen lehdon kasvillisuus (mm. lehtotähtimö, mesiangervo, nokkonen, kevätlehtoleinikki, vuohenputki ja lehtonurmikka). Lehdon kuusettuneempi osa Korsnäsinpuron itäpuolella on osittain kulunut vilkkaan virkistyskäytön takia.

Kuva 7. METSO I-luokan lehdon runsasravinteista ja kosteaa osaa, jossa kasvaa mm. lehtotähtimö ja kevätlinnunsilmä. Pensaskerros rehevä, lahoppuusto monimuotoista.

5. METSO II-luokan lehtomainen kangas ja tuore keskiravinteinen lehto

Sijainti: Korsnäsinpuron laakson itärinteen pohjoispää. Rajautuu METSO-I tuoreeseen runsasravinteiseen lehtoon (EN), METSO-kalliometsään ja METSO-I korpeen.

Metsikön länsipuoli on METSO II-luokan lehtomaista kangasta, jossa on lahoppuuta arviolta yli 5 kuutiota. Erirakenteisessa puustossa vallitsevina kuuset ja männyt, seassa koivua ja haapaa. Muutamia vanhoja, kilpikaarnaisia mäntyjä. Pensaskerros on niukka. Kenttäkerroksessa vallitsee kielo, myös niukemmin valkovuokkoa ja mustikkaa. Aukkoisessa pohjakerroksessa kasvaa mm. metsäliekosammalta, isokastesammalta ja tuoreen kankaan tyyppisammalia.

Metsikön itäpuoli METSO II-luokan tuore keskiravinteinen lehto, jossa on lahoppuuta yli 5 kuutiota ja jossa kasvaa jaloja lehtipuita (vaahteraa). Itäpuolen pohjoisosa on lehtipuuvaltainen. Nuoreen mutta monipuoliseen puustoon kuuluvat vaahtera, koivu, haapa, raita, muutamia kuusia ja pari lehtikuusta. Pensaskerroksessa kasvaa lehtotuomea ja taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa vallitsee mattomaisena paikoin valkovuokko (Kuva 8), paikoin kielo. Pohjakerros on aukkoinen. Itäpuoli rajautuu entisen sähkölinjan muodostamaan aukkoon sekä lehtikuusettuneen niityn reunaan. Lehdon eteläosa on kuusettunut, minkä vuoksi kenttäkerros on tältä osin niukka (valkovuokko, kielo ja käenkaali).

Kuva 8. Valkovuokkomattoja METSO II-luokan tuoreessa keskiravinteisessä lehdossa.

6. METSO II- ja III-luokan kalliometsä

Sijainti: Korsnäsinpuron laakson itärinne. Rajautuu METSO-I tuoreeseen runsasravinteiseen lehtoon (EN), METSO-I korpeen ja METSO-II lehtomaiseen kangasmetsään / lehtoon.

Metsikön itäpuoli on METSO II-luokan kalliometsä, jonka valtapuusto on yli 120-vuotiasta kilpikaarnaista mäntyä (Kuva 9). Keloja on muutamia pystyssä ja maapuuna. Itäpuoli rajautuu METSO I-luokan lehtoon, välissä matalahko jyrkänne.

Metsikön länsipuoli on nuorempipuustoisempaa kalliometsää, josta iso osa on puutonta, sammaleista kalliota. Puusto on varttunutta mäntyä, alispuuna kuusta. Maapuita on muutamia, kantoja ei ole. Metsikkö on pienialainen, se rajautuu kiinteästi METSO I- ja II-luokan kohteisiin ja sen puuston rakenne poikkeaa talousmetsästä, joten kyseessä on METSO III-luokan kehittyvä kohde.

Rajauksen itä- ja länsipuolen kalliometsien välissä on kangasmetsän painaumia, joiden puusto on erirakenteista, nuorehkoa mäntyä ja kuusta.

Kuva 9. Kilpikaarnamänty METSO II-luokan kalliometsässä.

7. METSO I-luokan korpi

Sijainti: Rödjanin kallioiden pohjoispuolella. Rajautuu METSO III-kalliometsään ja METSO II -lehtomaiseen kankaaseen.

METSO I-luokan vesitaloudeltaan luonnontilainen (ojittamaton) korpi (Kuva 10). Korven puusto on nuorehkoa, mänty- ja koivuvaltaista, melko tasaikäistä, seassa nuorempaa kuusta. Lahopuuta on niukasti. Puuston poikkeavan lajikoostumuksen syynä lienee korpeen idässä ja etelässä rajautuva talousmetsikkö, joka on tasaikäistä ja nuorehkoa mänty-koivusekametsää. Kenttä- ja pohjakerros kuitenkin paljastaa suon korveksi: välipinnoilla vallitsevat korpirahkasammal ja korpikarhunsammal, mätäspinoilla kasvaa mustikkaa, puolukkaa ja tuoreen kankaan kasveja. Rämevarpuja ei juurikaan esiinny.

Pohjakerros on paikoin kulunut runsaan virkistyskäytön vuoksi, ja pieneltä osin korpi on entisen sähkölinjan alla (puustossa aukko). Tarkempaa korpityyppiä ei saatu määritettyä, mutta kyseessä on mahdollisesti kangaskorpi tai varpukorpi.

Kuva 10. Ojittamaton METSO I-luokan korpi.

8. Metso I-luokan kangaskorpi

Sijainti: Rödjanin kallioiden pohjoispuolella Metso I-II tuoreen kankaan keskellä.

Huomionarvoinen lajisto: rakkosammal (RT, NT, 2026, 2023), yövilkka (luontoarvolaji, 2026).

METSO I-luokan vesitaloudeltaan luonnontilainen (ojittamaton) kangaskorpi (Kuva 11). Puusto on melko harvaa ja kaksirakenteista: ylispuuna pääosin varttunutta kuusta, alispuuna nuorta kuusta ja koivua. Lahopuuta on kohtalaisesti, pystyyn kuolleita kuusia ja pidemmälle lahonneita maapuita. Kenttä- ja pohjakerros on korpien ja kangasmetsien kasvillisuuden mosaiikkia, mutta rakkosammaleisten välipintojen peittävyys on noin 50 %. Kuluminen on verrattain vähäistä lukuun ottamatta muutamia polkuja. Kangaskorven etelä- ja pohjoisosan välissä on tuoreen kangasmetsän kumpare, joka on sisällytetty rajaukseen.

Kuva 11. METSO I-luokan kangaskorpi.

9. Metso I-luokan tuore kangas

Sijainti: Rödjanin pohjoisosassa Metso-I kangaskorven ympärillä. Rajoittuu idässä jalopuumetsikköön.

Huomionarvoinen lajisto: kantopaanusammal (EN, §, 2023), poimukääpä (VU, vm-ind., 2023), aarnisammal (VU, 2023, 2026), sitruunakääpä (RT, NT, vm-ind., 2023), rakkosammal (RT, NT, 2023, 2026), lehtoludekääpä (RT, 2023) ja ruostekääpä (vm-ind., 2026).

Varttunutta tuoreen kankaan kuusimetsää, joka vaihettuu rajauksen keskiosassa kangaskorveksi. Metsäpohja soistunutta kangaskorven reunamilla. Lahopuuta kauttaaltaan ainakin 5–10 kuutiota hehtaarilla (Kuva 12). Alueen itäosassa pieni, suurimmaksi osaksi puuton kallio, jonka itäpuolella on jalopuumetsikkö. Kallion pohjoispuolella metsikkö on pieneltä osin lehtomaista kangasta, ja lähempänä niityn reunaa kasvaa lehtikuusia.

Kohde ei välttämättä täytä METSO I-luokan kriteerejä puuston rakennepiirteiden osalta, mutta luokitusta nostaa huomattava uhanalainen kääpä- ja sammallajisto, mukaan lukien erityisesti suojeltava ja erittäin uhanalainen kantopaanusammal, vaarantunut vanhan metsän indikaattori poimukääpä, vaarantunut aarnisammal, alueellisesti uhanalainen ja silmälläpidettävä aarniolaji sitruunakääpä sekä alueellisesti uhanalainen lehtoludekääpä. Metsikön arvoa lisää myös paikoittainen soistuneisuus ja rajautuminen METSO I-luokan kangaskorpeen.

Kuva 12. Eri-ikäistä lahopuuta METSO I-luokan lajistoltaan arvokkaalla tuoreella kankaalla.

10. Jalopuumetsikkö ja noro

Sijainti: Storängenin niityn länsipuolella, Rödjanin kallioiden pohjoispuolella. Rajautuu Metso I-luokan tuoreeseen kangasmetsään sekä Storängenin niittyyn.

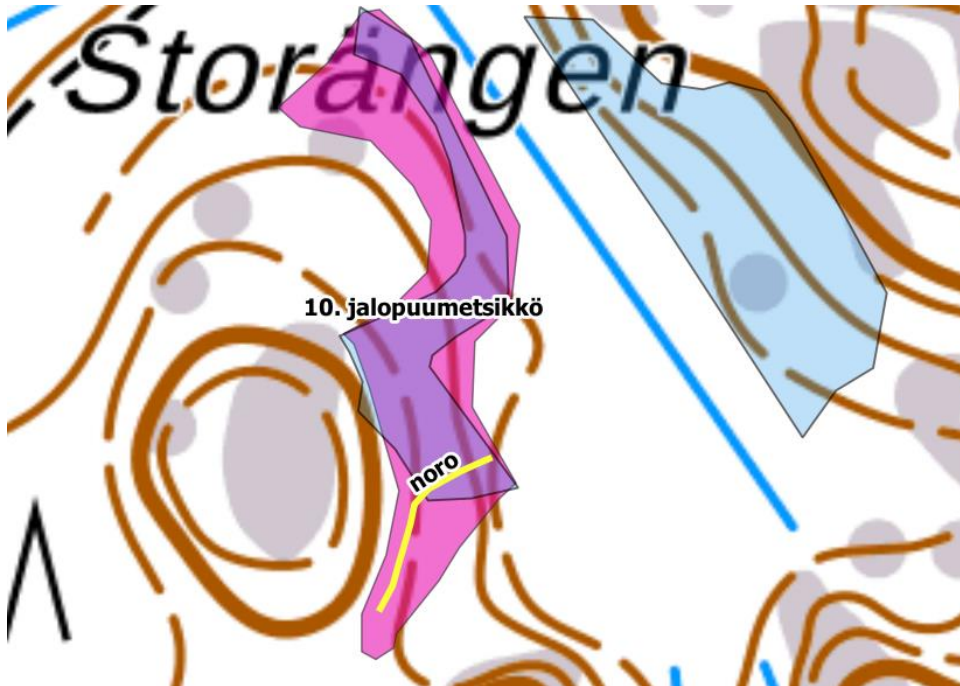
Huomionarvoinen lajisto: sitruunakääpä (RT, NT, vm-ind., 2023), lehtonokkasammal (luontoarvolaji, 2026) ja lähdelehväsammal (luontoarvolaji, 2026).

LSL:n 64 §:n suojelema jalopuumetsikkö. Rajaukselta laskettiin peräti 62 rinnankorkeuslähpimitaltaan vähintään 7 cm jaloa lehtipuuta (13 metsälehmusta ja 49 vaahteraa). Vaahterat kasvavat melko tasaisesti koko alueella, lehmuksat ovat painottuneet rajauksen eteläosaan noron varrelle. Jalopuista muutamat ovat varttuneempia, suurin osa nuoria. Metsikkö on enimmäkseen sekapuustoista tuoretta keskivanteista lehtoa (Kuva 13). Lännessä ylempänä rinteessä lehto vaihtuu lehtomaiseksi kankaaksi, jota sisällytettiin rajaukseen inventointiohjeen mukaisesti suunnilleen reunimmaisten vaahteroiden pituudelta. Idässä lehto rajautuu matalaan, umpeen kasvavaan ojaan, jonka jälkeen se vaihtuu pensaikosta Storängenin niityksi. Metsikkö rajautuu pohjoisessa metsittyneeseen niittyyn, jossa kasvaa lehtikuusia. Eriakenteiseen ja satunnaisesti jakautuneeseen puustoon kuuluvat jalopuiden lisäksi koivu, paikoin vallitseva kuusi sekä varttuneemmat haavat. Eri-ikäistä, -lajista ja osin järeähköä lahoppuuta on ainakin yli 5 kuutiota hehtaarilla, erityisesti lehtomaisen kankaan puolella. Pensaskerroksessa kasvaa hyvin kehittyneenä tuomi, vaahteran ja lehmuksen taimet sekä niukempaan taikinarja. Kenttäkerroksessa runsaimpaa kieli ja valkovuokko, kuusettuneemmissa kohdissa kasvaa sinivuokkoa. Aukkoisessa pohjakerroksessa kasvaa lehtojen ja lehtomaisten kankaiden sammalia. Maannoksena enimmäkseen lehtomulta.

Kuva 13. Storängenin jalopuulehdon kehittyntä pensaskerrosta, vaahteroita ja lahoppuuta.

Helsingin kaupungin [LUTU-selvityksessä](#) metsikkö on luokiteltu jalopuustoiseksi kangasmetsäksi, joka ei täytä METSO-kriteereitä (Kuva 14), mutta kyseessä on pääosin METSO II-luokan jalopuustoinen lehto. Kaupungin selvityksessä ei arvioida kohdetta LSL:n kannalta. Selvitys esittää vaahteroiden levinneen vanhasta asuinpaikasta, jonka rauniot sijaitsevat kohteen pohjoispäässä.

Kuva 14. Alla sinisellä kaupungin LUTU-rajaus (jalopuustoinen kangas) ja aniliinilla LSL-jalopuumetsikkö. Jalopuumetsikön rajaukseen on sisällytetty vesilain suojaama noro ja korpilaikku noron alkulähteenä. Rajausta on myös laajennettu inventointiohjeen mukaisesti lehtomaisen kankaan puolelle.

Metsikkö on luonnonsuojelulain tarkoittama, lain suojaama luonnontilaiseen verrattava jalopuumetsikkö:

jalopuiden luontaisella levinneisyysalueella sijaitsevat, vanhojen asuinpaikkojen läheiset metsät, joihin on saatettu istuttaa jalopuita kauan sitten, mutta puusto on sen jälkeen uudistunut luontaisesti ja metsässä on luonnontilaisen metsän piirteitä (Keskinen ym. 2024, s. 54).

Metsikön läpi kulkee polku, mutta kuluma on kohtuullista. Metsikössä esiintyy vieraslaji lehtikuusta, mutta vain muutaman puuyksilön verran. Metsikkö rajautuu umpeen kasvavaan ojaan, joka ei ole sanottavasti kuivattanut metsäpohjaa. (Vrt. mt., s. 54).

Jalopuumetsikön eteläpäässä on lyhyt vesilain turvaama luonnontilaisen kaltainen noro (Kuva 15), joka saa alkunsa parin aarin kokoisesta pienestä ojittamattomasta korpilaikusta ylempänä rinteessä ja laskee ojaan jalopuumetsikön reunassa (Kuva 14). Noron pohja on pääosin maatuvaa kasviainesta, pieniltä osin soraa. Matala uoma on kaartuva, aavistuksen mutkitteleva. Noron reuna on runsaan karikkeen vuoksi epäselvä,

leveys vaihtelee hieman. Uoman reunoilla kasvaa rahkasammalia sekä kosteiden elinympäristöjen lehväsammalia, ainakin lettolehväsammalta ja lähdelehväsammalta. Uoman yli on kaatunut muutamia lahopuita ja sitä reunustaa varjostava puusto sekä osalta matkaa mm. nuorten metsälehmusten muodostama pensaikko. Noron yli kulkee muutaman metrin päässä ojasta polku, joka ei kuitenkaan estä veden kulkeutumista uoman loppuosaan. Noron uoma oli selvitysajankohtana kuiva mutta selvästi kostea.

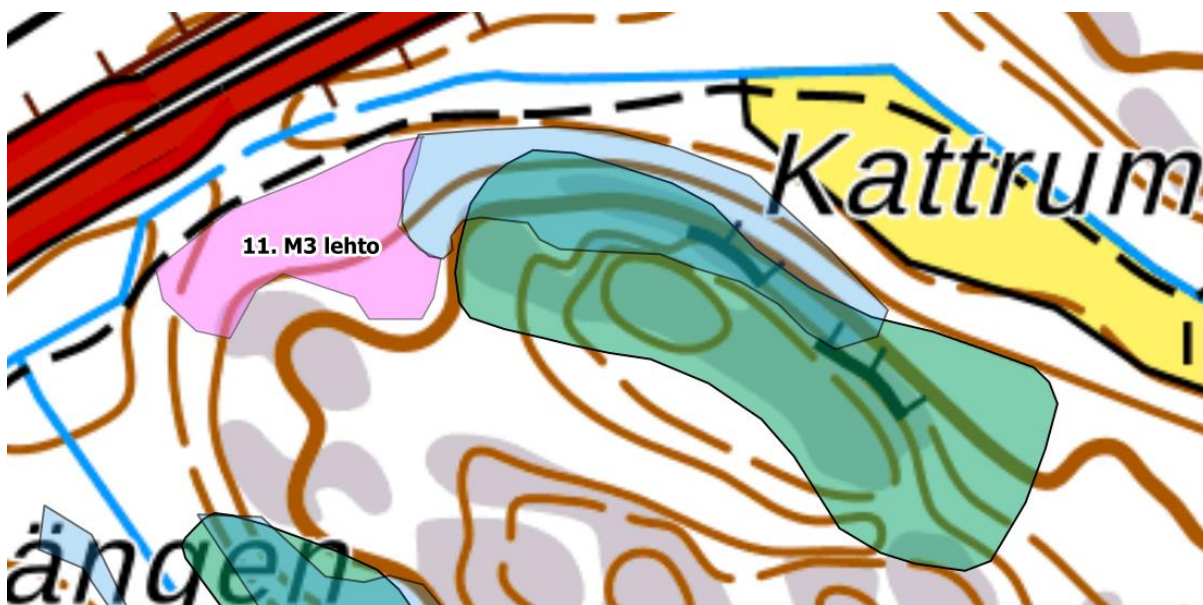
Kuva 15. Storängensin jalopuulehdon noro. Reunalla pensasmaista metsälehmusta.

11. Metso III-luokan lehto

Sijainti: Storängenin niityn koillispuolella, rajautuu [Kattrumpanin luonaispuolen tuoreeseen runsasravinteisen lehtoon](#) (EN) ja huomattavan arvokkaaseen [kasvillisuuskohteeseen](#).

Huomionarvoinen lajisto: lehtoludekääpä (RT, 2023).

Tuore keskirasviteinen lehto, joka vaihtuu kaupungin rajaamaan tuoreeseen runsasravinteiseen lehtoon (EN; Kuva 16). Pohjakerros on aukkoinen. Iso osa lehdosta on tasaikäistä kuusikkoa, ja virkistyskäytön aiheuttamaa kulumaa on paljon, minkä vuoksi kenttäkerros puuttuu lähes kokonaan kuusettuneilta osilta. Länsipäässä muutaman aarin alalta lehto on monimuotoisempi (Kuva 17). Tämän osan erirakenteiseen puustoon kuuluvat haapa, koivu ja kuusi. Pensaskerroksessa lehtotuomi, taikinamarja ja vaahtera. Kenttäkerroksessa kielo, valkovuokko ja niukkana kevätlinnunherne, sekä pohjakerroksessa metsäliekosammal ja metsälehväsammal. Raidan lahoppuuta on muutama runko. Kokonaisuudessaan metsikkö on METSO III-luokan kehittyvä kohde: luonnontilaltaan heikentynyt lehto, joka vaihtuu kaupungin rajaamaan arvolehtoon.

Kuva 16. Vaaleanpunaisella on rajattu METSO III-luokan luonnontilaltaan kehittyvä lehto, joka vaihtuu kaupungin tunnistamaan Kattrumpanin lounaispuolen tuoreeseen runsasravinteiseen lehtoon (EN; sininen raja) ja huomattavan arvokkaaseen kasvillisuuskohteeseen (vihreä raja).

Kuva 17. METSO III-luokan lehdon monimuotoisempi osa, iso osa kohteesta on kuusikoitunut.

12. METSO I-luokan kalliometsä

Sijainti: Rödjanin kalliot, rajautuvat Korsnäsinpuron laakson arvolehtoihin lännessä ja METSO-II kankaisiin idässä.

Huomionarvoinen lajisto: aihkinahka (RT, NT, vm.-ind., 2023); ryväsjäkälä (VU, 2023); hohkasammal (RT, 2023); viinikääpä (vm.-ind., 2026).

Pääosin METSO I-luokan vanhapuustoista mäntyvaltaista kalliometsää. Kalliometsän männyt ovat suurelta osin kilpikaarnaisia ja yli 140-vuotiaita, erirakenteiseen puustoon kuuluu myös nuorempia mäntyjä sekä kitukasvuisia kuusia ja lehtipuita. Keloja ja maapuuta on paikoin runsaasti, yhteensä jopa yli 10 kuutiota hehtaarilla (Kuva 18).

Kohteen monimuotoisuutta lisäävät kallioisten alueiden väleissä olevat kangasmetsät ja pienialaiset ojittamattomat suot. Kuvion keskellä on kaupungin rajaama pieni [korporäme](#) (EN), jonka ympärillä osin soistunutta, melko runsaslahopuista ja puustoltaan erirakenteista kuivahkoa kangasmetsää. Lisäksi kuvion eteläosassa on rämepainuma sekä kallioiden välissä noin 50 metrin pituinen korpijuotti. Korpirämeen eteläpuolinen kuivahko kangasmetsä on selvästi nuorempaa ja tasaikäistä männikköä, joka on kytkeytyvyyden vuoksi syytä sisällyttää METSO I -rajaukseen.

Kohteella on lajistoarvoja. Erityisen huomionarvoinen on vaateliaan aarniolaji aihkinahkan (RT, NT) esiintymä, joka ilmentää vanhan kalliometsän luontoarvoja.

Kuva 18. Kilpikaarnaisia mäntyjä ja keloja METSO I-luokan kalliometsässä.

13. METSO II-luokan kuivahko kangas ja METSO I-luokan kalliometsä

Sijainti: Rödjanin kallioiden koillisosa. Rajautuu METSO-I kalliometsään ja METSO-I tuoreeseen kangasmetsään.

Huomionarvoinen lajisto: hohkasammal (RT, 2023); männynkääpä (vm.-ind., 2026).

Suurelta osin METSO II-luokan kuivahkoa mäntyvaltaista kangasta. Valtapuusto tasaikäistä varttunutta mäntyä (Kuva 19), mutta seassa on yksittäisiä vanhoja kilpikaarnaisia mäntyjä. Kangas on paikoin soistunutta. Metsikön eteläosassa esiintyy huomattavan runsaana alueellisesti uhanalainen hohkasammal.

Metsikön pohjoisosan kangasmetsien ympäröivät kallioiset alueet ovat METSO I-luokan kalliometsää, jossa suuri osa männyistä on kilpikaarnaisia ja yli 140-vuotiaita.

Kuva 19. METSO II-luokan varttunutta ja osin soistunutta kuivahkoa kangasmetsää.

14. METSO II-luokan tuore kangas

Sijainti: Rödjanin kallioiden itäpuolella. Kaupungin rajaaman [saranevan](#) (VU) reunametsät.

Huomionarvoinen lajisto: hoikkaorakas (RT, NT, vm.ind., 2023).

Puustoltaan erirakenteista METSO II-luokan tuoreen kankaan sekametsää, joka vaihettuu kaupungin LUTU-selvityksessä tunnistettuun saranevaan (VU). Puuston muodostavat pääosin mänty, kuusi ja koivu, maapuita on muutamia. Kohteen luokkaa nostavat pohjoisosien kangasmetsän soistuneisuus (Kuva 20) sekä alueellisesti uhanalaisen ja silmälläpidettävän hoikkaorakkaan esiintymä. Vuonna 2023 tehty havainto hoikkaorakkaasta oli ensimmäinen Uudellamaalla.

Kuva 20. METSO II-luokan puustoltaan erirakenteista soistunutta tuoretta kangasmetsää.

15. METSO I- ja II-luokan kalliometsä ja tuore kangas

Sijainti: Rödjanin kallioiden itäpuolella. Rajautuu METSO-II tuoreeseen kankaaseen.

Huomionarvoinen lajisto: rakkosammal (RT, NT, 2023, 2026); korkkikerroskääpä (NT, vm.-ind., 2023); oranssikääpä (NT, vm.-ind., 2023).

Rajauksella vaihtelevasti METSO I- ja II-luokan mäntyvaltaisia kalliometsiä sekä METSO II-luokan enimmäkseen kuusi- ja mäntyvaltaista tuoretta kangasta. Etelä- ja kaakkoispäädyn kalliometsät ovat METSO I-luokkaa: runsaana vanhat, yli 140-vuotiaat kilpikaarnaiset männyt sekä muutamat järeähköt ja vanhat maapuut. Näiden väliin jäävän METSO II-luokan kalliometsän puusto on hieman nuorempaa, pääosa männyistä kuitenkin arviolta yli 120-vuotiaita, ja metsikössä on keloja. Aivan kohteen pohjoispäädyssä on niin ikään METSO II-luokan kalliometsä: tämän kallion laki on puuton ja puusto eri-ikäistä, mutta merkittävä osa männyistä on arviolta yli 120-vuotiaita. Lahopuuta on arviolta yli 5 kuutiota hehtaarilla: pystykeloja on ainakin 5 ja näiden lisäksi muutamia maapuita. Kalliometsien väleissä on METSO II-luokan puustoltaan erirakenteista tuoretta kangasta, jossa on maapuuta etenekin pohjoispuolella. Yhteensä lahopuuta on arviolta yli 5 kuutiota hehtaarilla, ml. kolohaapapötkkelö. Paikon myös nuorehkoa haapaa ja koivua (Kuva 21). Kankaan muutamat ylispuumännyt ovat silmiinpistävän vanhoja. Metsäpohja osittain soistunutta.

Kuva 21. METSO II-luokan tuoreen kankaan puustoa: mm. haapaa, haapapötkkelö ja taustalla kilpikaarnamänty.

16. METSO I-luokan tuore kangas ja kalliometsä

Sijainti: Storängenistä niitystä kaakkoon, kaupungin rajaamaa [kangasrämettä](#) (EN) ympäröivät metsät. Rajautuu METSO-I korpijuottiin ja [ruohokorpeen](#) (EN).

Huomionarvoinen lajisto: kantokinnassammal (CR, §, 2026); rakkosammal (RT, NT, 2026); ketunkääpä (luontoarvolaji, 2026).

Rajauksen länsipuoli on METSO I-luokan mäntyvaltaista ja vanhapuustoista kalliometsää. Männyt pääasiassa yli 140-vuotiata, myös muutamia keloja. Rajauksen itäpuoli on erirakenteista varttunutta tuoretta kangasta, puusto pääasiassa kuusta ja mäntyä, paikoin myös varttuneita haapoja. Kangas vaihettuu kaupungin rajaamaan kangasrämeeseen (EN) (Kuva 22). Kankaalla on lahoppuuta arviolta yli 10 kuutiota hehtaarilla, mukaan lukien useita keloja.

Kuva 22. METSO I-luokan tuoretta kangasmetsää kaupungin rajaaman kangasrämeen (EN) laitamilla.

Tuoreelta kankaalta havaittiin äärimmäisen uhanalainen ja erityisesti suojeltu [kantokinnassammal](#) (Kuvat 23, 24). Lajin määrittä näytteestä sammalasantuntija, sammaltyöryhmän jäsen Laura Vuoksenmaa. Harvinaisesta kantokinnassammalesta on laji.fi-tietokannassa vain yksi aikaisempi havainto Helsingistä. Syken (2022) hoitosuosituksen mukaan “lajin säilymisen takaa parhaiten laajempi suojelualuerajaus,

joka sisältää laajemmaltikin alueen kosteita ja pienilmastoltaan suojaisia elinympäristöjä”.

Kuva 23. Pienikokoisen kantokinnassammalen (CR, §) verrattain laaja kasvusto, alustana ohut kuoreton maapuu (n. 10–15 cm, luultavasti haapa). Seassa mm. rakkosammalta.

Kuva 24. Mikroskooppikuva Rödjanin kantokinnassammalnäytteestä. Kuva: Laura Vuoksenmaa.

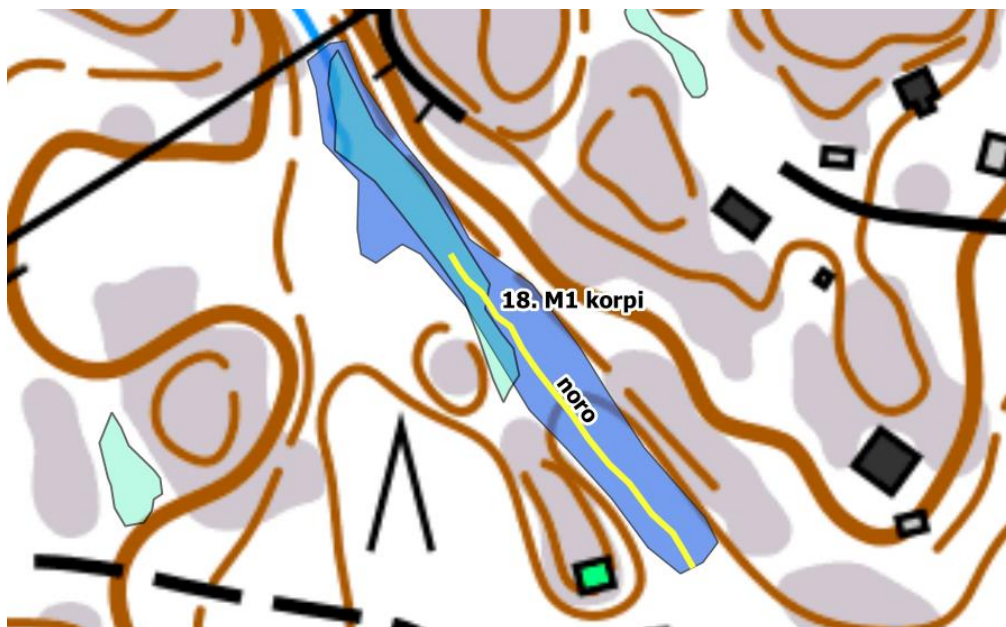
17. METSO I-luokan ruohokorpi ja noro

Sijainti: Storängenin niitystä etelään, osittain kaupungin rajaama [korpijuotti](#).

Huomionarvoinen lajisto: rakkosammal (RT, NT, 2023); kantoahohtosammal (luontoarvolaji, 2026).

METSO I-luokan ojittamaton korpi, joka on pääosin ruohokorpea (EN). Eirakenteinen puusto pääosin koivua ja kuusta, myös huomionarvoisesti ainakin 12 varttunutta tervaleppää. Pientä maapuuta siellä täällä, järeämpää maapuuta ei ole. Hieman aukkoisessa pohjakerroksessa rahkasammalia, ainakin vaalearahkasammalta ja korpirahkasammalta. Kenttäkerroksessa mm. korpikaisla, suo-orvokki, maariankämme, kurjenjalka, korpi-imarre, varvusta melko niukkoina mustikka ja puolukka. Etenkin eteläpäädyssä korven reunamat ovat kosteaa ja tuoretta keskivanteista lehtipuuvaltaista lehtoa, jossa kasvaa nuorta koivua, haapaa, raitaa ja pihlajaa. Tässä osassa korpea kasvaa runsaasti hiirenporrasta. Korpijuotin länsipuolella on muutaman aarin kokoinen puuton luhtamainen laikku, joka on sisällytetty tämän raportin rajaukseen.

Kaupungin LUTU-selvityksessä kohdetta kutsutaan ”korpijuotiksi”, mutta se on virheellisesti määritetty korpirämeeksi (rämekasvillisuus puuttuu). Lisäksi kaupungin rajausta kohteesta on liian pieni (vrt. Kuva 23).

Kuva 23. Kaupungin rajausta korpijuotista turkoosilla. Sinisellä ruohokorven rajausta, joka sisältää korven reunalehdot.

Korven keskiosasta alkaa kaakkoon rinnettä alaspäin laskeva vesilain suojaama luonnontilaisen kaltainen noro (Kuva 24; Kuva 25). Noron uoma on matala, katkonainen, pakoin epäselvä, leveys vaihteleva. Uoman pohjalla on turvetta, maatuvaa kasviainesta

ja paikoin pientä lahopuuta. Uoman ylitse on kaatunut muutama ohut lahopuu. Uoman reunoilla kasvaa rahkasammalia sekä paikoin korpilehväsammalta ja lettolehväsammalta. Noron uoma oli selvitysajankohtana kuiva mutta selvästi kostea.

Kuva 24. Ruohokorpijuotin vesilain suojaaman noron vaihtelevan levyistä, katkonaista uomaa. Uoman pohjalle on kertynyt pientä lahopuuta.

Kuva 25. Ruohokorven noro kuvan vasemmassa laidassa. Uoman yli on kaatunut ohutta lahopuuta.

Lähteet

Keskinen, Hanna-Leena, Anne Raunio, Sonja Forss, Linda Kartano, Krister Karttunen, Aira Kokko, Tytti Kontula, Kasper Koskela, Katariina Mäkelä, Juha Pykälä, Terhi Rytteri & Maaret Väänänen (2024). *Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje* (luonnos 15.5.2024). Saatavilla:

https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/LSL_luontotyyppien_inventointiohje_luonnos20240515.pdf

Syke (2022). *Kantokinnassammal*. Suomen ympäristökeskus. Saatavilla:

<https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Kantokinnassammal.pdf>

Syrjänen, Kimmo, Sirkka Hakalisto, Jyri Mikkola, Inka Musta, Markus Nissinen, Risto Savolainen, Jani Seppälä, Matti Seppälä, Juha Siitonen & Annukka Valkeapää (2016). *Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen: METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025*. Ympäristöministeriön raportteja 17. Saatavilla:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4606-0>

Tolonen, Janne, Jarkko Leka, Katariina Yli-Heikkilä, Liisa Hämäläinen & Lea Halonen (2019). *Pienvesiopas. Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö*. Suomen

Ympäristökeskuksen raportteja 36. Saatavilla: <http://hdl.handle.net/10138/306503>